

CLEOPA ILIE

**DESPRE
NEȘTIUTELE
JUDECĂȚI
ALE LUI
DUMNEZEU**

Arhimandrit Cleopa Ilie

**DESPRE NEȘTIUTELE JUDECĂȚI
ALE LUI DUMNEZEU**

Un călugăr din Egipt, mergând la Alexandria să-și vândă lucrul mâinilor sale – că lucra la coșnițe –, a văzut o înmormântare. Murise ighemonul acelei cetăți, un mare păgân, care omorâse mii de creștini, că era pe timpul marilor persecuții. Era o zi frumoasă și mergea tot orașul după el, îl ducea la groapă.

Când a ajuns acasă, un pustnic mare, care viețuia în pustie de 60 de ani și trăia numai cu rădăcini și cu ce găsea prin pustie, a fost găsit mâncat de o hienă.

Atunci s-a gândit călugărul: „Ighemonul, care a omorât mii de creștini, cu câtă cinste mergea la groapă, iar ăsta care a slujit lui Dumnezeu 60 de ani și a trăit numai în post și rugăciune, l-a mâncat hiena! Ce fel de judecăți are Dumnezeu? Mi se pare că Dumnezeu, fiind prea bun, îngăduie și lucruri nedrepte.

Am să mă rog lui Dumnezeu să-mi arate cum sunt judecățile Lui, că și unii oameni judecă împotriva proniei, a purtării de grijă a lui Dumnezeu. Cutare este rău, este păcătos,

și-i merge bine. Altul este bun, dar copiii îi sunt răi, femeia îi este bolnavă, iar el scapă de un necaz și dă peste altul.

Unul este rău și trăiește mult, iar altul este bun și moare devreme. Uite, un creștin este bun, se roagă lui Dumnezeu, postește, și numai de scârbe dă, iar altu-i rău, înjură, bea, și pe acela nu-l pedepsește Dumnezeu”.

Și așa, călugărul a observat multe lucruri de acestea, cum zice la Proorocul Ieremia: *Doamne, ce este, căci calea celor răi sporește și calea celor drepti totdeauna este în necaz?*

Și din ziua aceea a început să se roage: „Doamne, arată-mi judecățile Tale, ca să nu judec!” Și a început a se ruga călugărul acela lui Dumnezeu, să-i arate judecățile Lui; cum de unul, săracul, care-i sfânt și drept, este bolnav, suferă, dă de necazuri, de scârbe, iar altul păcătos își face de cap, este sănătos și bogat, are trecere, ajunge mare în dregătorii, în cinste, și în toate îi merge bine.

Și s-a rugat călugărul mult timp lui Dumnezeu să-i arate cum sunt aceste nedreptăți, că cei buni de multe ori dau de greu și celor răi le merge bine.

„Să-mi arate Dumnezeu judecățile Lui, că și eu de multe ori m-am tulburat de lucrul

acesta, că am văzut multe nedreptăți, pe care mi se pare mie că Dumnezeu le-a îngăduit”.

Iar Preabunul Dumnezeu, fiindcă omul nu știe judecățile Lui, i-a arătat într-un chip ca acesta judecățile Sale, deși putea să-l piardă pentru această iscodire, că voia să știe tainele lui Dumnezeu, pe care nu le știu nici îngerii. Dar pentru că-l iubea, căci avea viață sfântă, a vrut să-l înțelească, căci judecățile lui Dumnezeu nimeni nu le poate ști.

Odată a plecat pustnicul singur la Alexandria să-și vândă coșnițele, că era cale de trei zile. Dar cum a pornit de la peștera lui, într-o poiană frumoasă, i-a ieșit în cale un alt călugăr, tânăr, foarte frumos.

– Blagoslovește, părinte!

– Domnul, fiule, să te blagoslovească!

– Unde mergi, părinte?

– Mă duc până la târg, să-mi vând lucrul mâinilor.

Ei vindeau coșnițele și cumpărau pâine, făceau pesmeți, și se hrăneau cu verdețurile care le mai găseau prin pustie.

– Părinte, eu tot la Alexandria merg.

– Slavă lui Dumnezeu că am tovarăș de drum!

După ce i-a luat sarcina bătrânului, călugărul cel tânăr i-a spus:

– Părinte, uite ce este. Știi ce trebuie să facă călugării când merg la drum! Să se roage tot timpul și să vorbească cu Dumnezeu. Asta este datoria călugărului și a creștinului, când merg pe drum, să se roage.

– Așa, părinte, până la Alexandria ne căutăm de rugăciune!

– Să nu vorbim un cuvânt! i-a zis cel tânăr. Mergând noi pe drumul ăsta trei zile, ai să vezi la mine niște lucruri înfricoșate. Să nu vorbești, să nu mă judeci și să nu-ți calci jurământul!

– Da, fiule! Dacă mi-o ajuta Dumnezeu, nu voi mai vorbi!

Și au pornit amândoi. Călugărul tânăr ducea coșnițele și mergeau tăcând.

Pe la amiază, când soarele ardea foarte tare, au dat de un sat și au ieșit înaintea lor doi oameni tineri:

– Părinților, de acum nu mai puteți călători, pentru că soarele arde foarte tare. Haideți la noi!

Acei doi tineri i-au primit cu mare cinste, căci în Orient, în timpul zilei nu poți călători, decât numai dimineața și seara. Și acolo așa-i tradiția, cum te-a primit în casă, să te spele pe picioare. Mântuitorul a spus lui Simon fariseul: *Am intrat în casa ta, apă pe picioarele Mele n-ai turnat!* Pentru că acolo nisipul este foarte fierbinte și când ai ajuns în casa omului și-ți dă oleacă de apă rece pe picioare, îți face un mare bine. Acei tineri, când au aflat că sunt din pustia Schetică, unde erau numai călugări sfinți – Sfântul Antonie cel Mare, Sfântul

Macarie cel Mare, Sfântul Sisoe cel Mare, Sfântul Onufrie cel Mare, și alți mari sihaștri care-i avem în calendar —, i-au primit cu mai mare cinste, cu dragoste, le-au spălat picioarele, i-au odihnit și i-au pus la masă.

Tinerii aceia aveau în casă un vas de argint, foarte scump, ce rămăsese din neam în neam. În acel vas le-au pus mâncare pustnicească, din evlavie, dându-le cuvenita cinste.

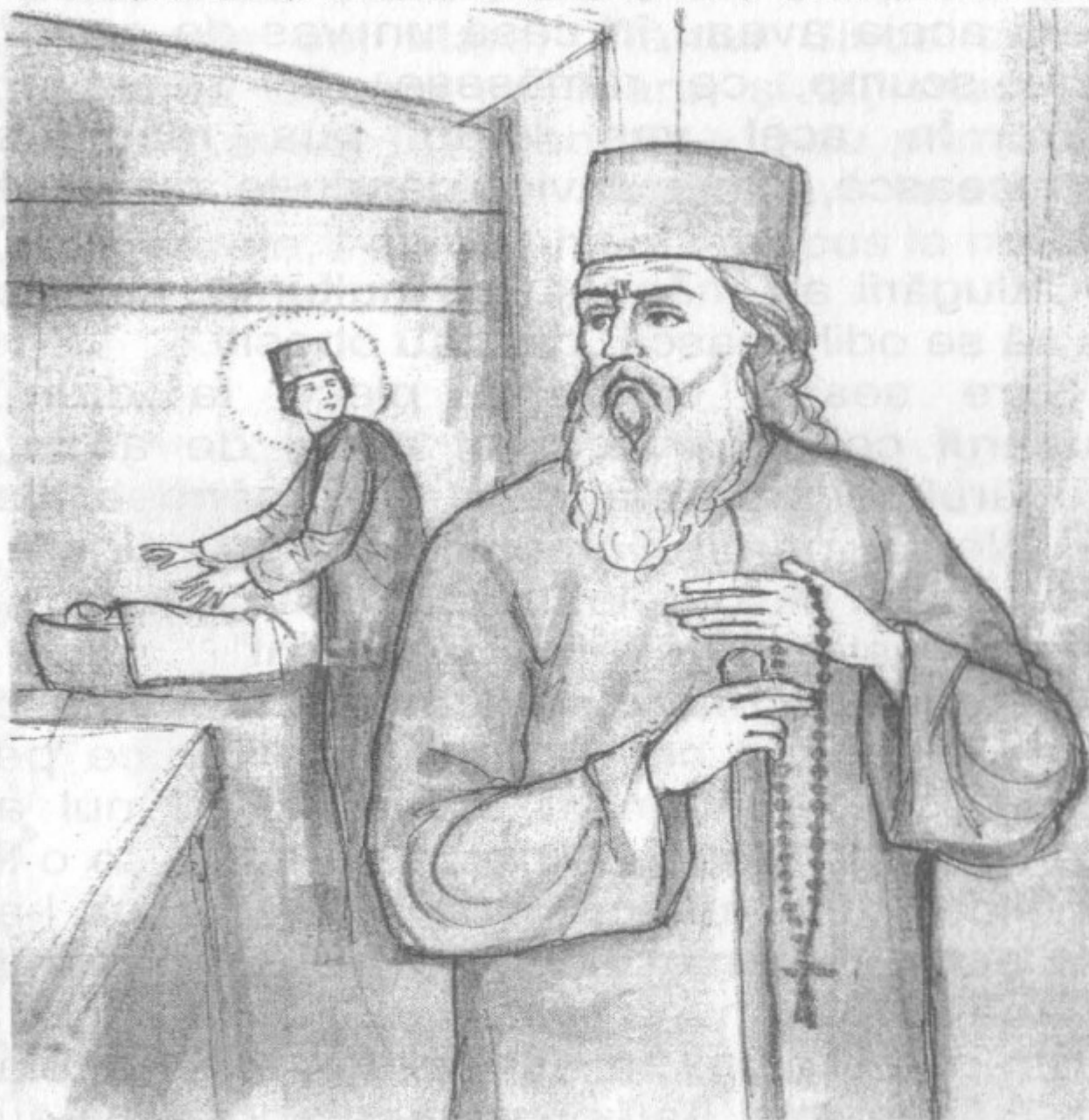
Călugării au mâncat, au mulțumit, și s-au dus să se odihnească, că erau obosiți.

Spre seară, când să plece la drum, călugărul cel tânăr a furat vasul de argint. Călugărul cel bătrân a văzut și se gândea: „la uite! Ne-au primit oamenii cu atâta cinste, ne-au spălat picioarele, ne-au dat mâncare, și călugărul ăsta a furat blidul de argint”.

Mergând ei mai încolo, au trecut peste o punte. Călugărul cel tânăr a făcut cruce pe acel vas și l-a aruncat în apă. Bătrânul a văzut și se gândea: „Ce nedreptate! De ce o fi luat blidul și l-a aruncat în apă? De ce nu l-a lăsat acolo?” Dar a tăcut, că avea legământ ca până la Alexandria să nu vorbească.

Seara au ajuns la alți doi tineri. Și aceia le-au ieșit înainte, i-au primit cu dragoste, le-au spălat picioarele, cum este obiceiul, și le-au dat odihnă. Aceia aveau un copilaș de câteva luni.

Dimineață, când să plece, călugărul cel tânăr s-a dus la leagănul copilului, fără să observe părinții lui, și l-a ucis.

Bătrânul a văzut și zicea în mintea lui: „Cu ce criminal am pornit eu la drum! Acolo a furat blidul de argint, aici a omorât copilul!”

A doua zi pe la amiază, trecând printr-un sat, le-a ieșit în cale un gospodar:

– Părinților, este căldură mare. Haideți la noi să vă odihniți câteva ore și mai către seară veți pleca iarăși!

Omul acela avea un câine rău legat, care păzea toată gospodăria. Mai către seară, când a început a se răcori, au plecat. Călugărul cel tânăr s-a întors și fără să observe stăpânul, a făcut o cruce peste câine și câinele a sărit în sus și a murit. Atunci bătrânul vedea, dar tăcea: „Ce treabă-i asta?”

Acolo a furat blidul de argint, dincolo a gătit copilul, aici a omorât câinele!”

Mergând ei a doua zi, în drum au trecut pe lângă o cârciumă. Acolo nu mai vorbeau de Dumnezeu, vorbea alcoolul în capul lor: chiuiau, cântau, fluierau, injurau; și când i-au văzut pe călugări, au început a striga: „Uite popa, măi!” – omul când este beat, nu mai vorbește el, vorbește diavolul!

Călugărul cel bătrân n-a zis nimic, își căuta de drum. Dar cel tânăr se întoarce spre cârciumă și face trei metanii. După ce s-a închinat la cârciumă a plecat mai departe.

În marginea pădurii era un sat și o biserică pustie. Nu avea nici cruce, ușile luate, geamuri sparte; biserică pustie, părăsită de vreo 40 de ani. Călugărul cel tânăr a luat câteva pietricele, le-a însemnat cu Sfânta Cruce și a început a arunca în biserică.

Dar călugărul cel bătrân zicea în mintea lui: „la uite, măi! Dacă ar fi de la Dumnezeu, n-ar fi făcut acestea. Dar este de la diavolul, că la cârciumă s-a închinat, iar în biserică aruncă cu pietre”. Dar nu avea voie să vorbească. Mai era până la Alexandria o zi.

A treia zi dimineată ajung la o casă acoperită cu paie și cu stuf. Pe prispa casei erau cinci copilași care plângeau. Călugărul cel bătrân le-a dat ceva și i-a întrebat:

- De ce plângeți?
- Ieri au îngropat-o pe mama!
- Dar tată aveți?
- Tata a murit anul trecut.

Ei n-aveau, săracii, nici tată, nici mamă. Și vorbind ei, călugărul cel tânăr a dat foc casei.

Copiii au fugit care încotro. Dar bătrânul n-a zis nimic, că abia seara ajungeau la Alexandria.

Când au ajuns, acolo era o vilă mare și proprietarul nu era acasă. Călugărul cel tânăr s-a suit pe vârful casei și într-un ceas a desfăcut toată casa. A sfărâmat acoperișul, ușile, geamurile, tot ce era în casă a stricat.

Cel bătrân s-a minunat cum într-un ceas a sfărâmat toată casa, și s-a speriat când a văzut. Călugărul cel bătrân se gândea: „Acesta este om? Doamne, cât am să mai rabd eu pe ucigașul acesta? Acolo s-a închinat la cârciumă, dincolo a bulgărit biserica! Aici a stricat casa! Țsta numai rele face!” Dar acum, fiindcă ajunsese la Alexandria, putea vorbi. Când s-a dat jos acela, după ce a sfărâmat toată casa omului, l-a luat deoparte și l-a întrebat:

– la ascultă, frate! De acum nu mai pot tăcea! A fost jurământ între noi să nu vorbim până aici. Să-mi spui tu mie ce ești tu! Drac ești, om ești, ori înger ești!

– Dar de ce, părinte? Am făcut ceva rău?

– Măi, dar de trei zile, de când mergem împreună, ai făcut numai lucruri rele!

– Dar ce-am făcut, părinte, rău?

– Păi bine, măi, oamenii aceia de acolo, când ne-am coborât din munte, nu ne-au primit? Nu ne-au ospătat? Și ce au avut ei mai scump, un blid de argint, nu l-ai furat de acolo și l-ai aruncat în apă?

– Și ce zici, părinte?

– Rău ai făcut! Mare sminteală, că oamenii aceia ne judecă că am furat!

– Părinte, trei lucruri mari și bune am făcut acolo! Blidul acela de argint era litierul de la

biserica din acel sat. Îl furase străbunicul acelora, dar ei nu știau. Era scris pe dânsul cu slovă bisericească veche: „Acesta este litierul bisericii Sfântul Nicolae, donat de familia cutare, și cine îl va înstrăina de la biserică să stea în iad până îl va întoarce înapoi”.

Așa scria pe blid. Și din cauza blidului aceluia, nouă suflete care l-au folosit se munceau în iad. Și acum aveau să meargă și aceștia în iad, fiindcă îl foloseau. Și mie mi-a fost milă de dâșii și am furat blidul; dar mie nu mi-a trebuit, că l-am aruncat în apă.

A doua zi va veni paraclisierul bisericii să se scalde în apa aceea, și va afla vasul. Acela de la biserică, cunoscând slova bisericii, o să-l ducă la preot. Și când va pune blidul în Sfântul Altar, cei nouă vor ieși din iad, pentru că este scris acolo: „Să stea în iad până îl vor întoarce înapoi”.

Deci eu, părinte, trei lucruri bune am făcut acolo: i-am scos și pe acei nouă din iad, i-am păzit și pe aceștia vii să nu intre, și am dat și blidul bisericii înapoi, ca să-l aibă, că era de mare nevoie. Și tu zici că rău am făcut, dar eu bine am făcut!

Atunci s-a minunat bătrânul. „la uite, frate, cum a fost. Și eu socoteam că este hoț, că a furat blidul!”

– Dar când ai ucis copilul, tot bine ai făcut?

– Bună treabă am făcut și acolo.

– Cum, ai omorât copilul și zici că bună treabă ai făcut?

– Stai și nu judeca după mintea ta! Ai văzut copilașul acela? El era zămislit în ziua de Paști. Și avea pus canon de la Dumnezeu, pentru că nu s-au înfrânat părinții în ziua Învierii Domnului, copilul avea să ajungă la 20 de ani comandant de tâlhari și avea să omoare pe părinții lui. Acesta era canonul pentru neînfrânarea lor; și multă lume avea să omoare și mari tulburări avea să facă în lume, pentru că a fost zămislit într-o zi așa de mare.

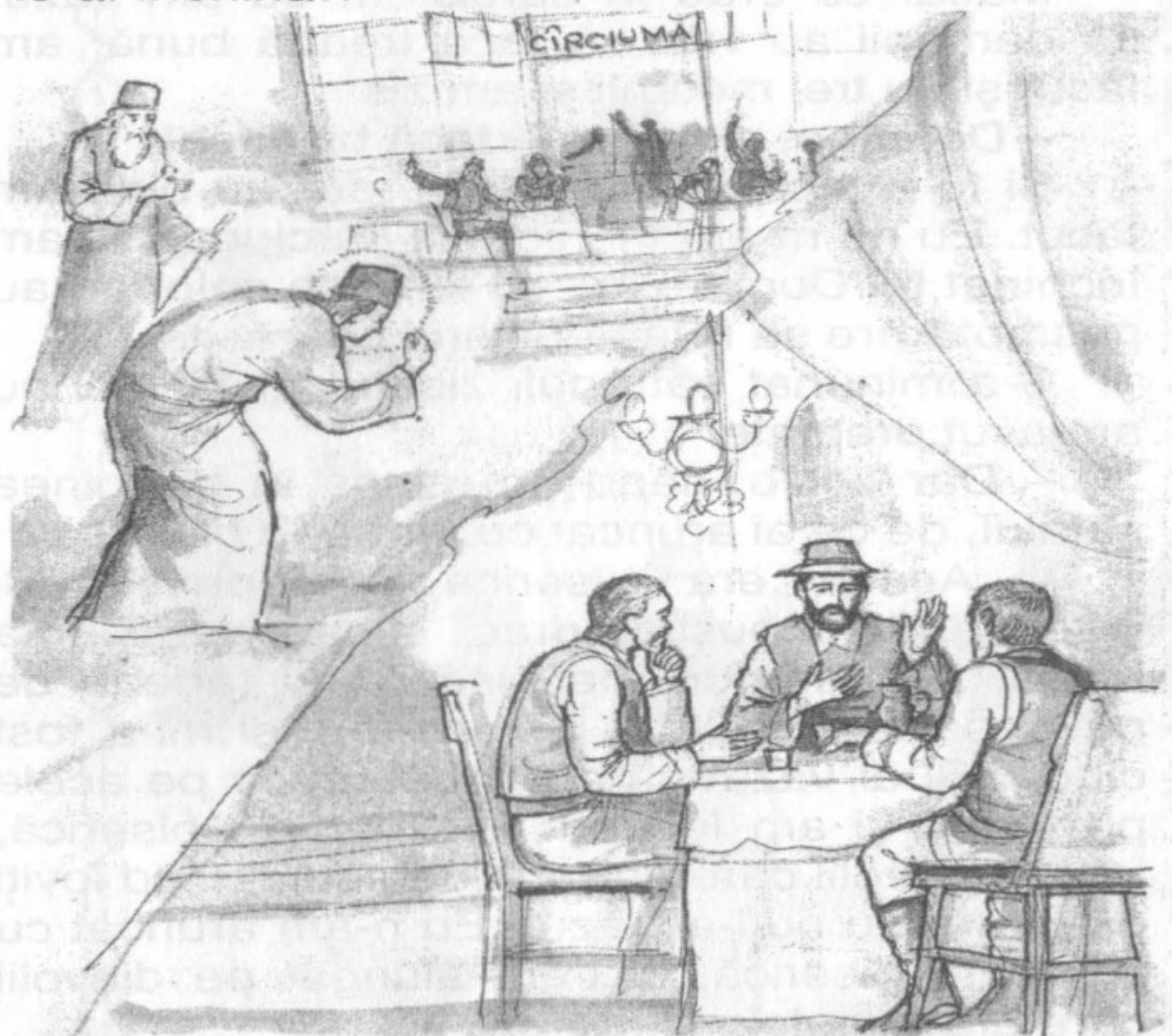
Eu aici am făcut trei mari lucruri bune: am trimis sufletul copilașului la cer curat, am scăpat pe părinții lui de ucidere de mână propriului lor fiu, și ei, găsind copilul mort, vor plânge foarte mult și, prin plânsul acela, li se iartă și păcatul că l-au zămislit în ziua de Paști. Și tu zici că rău am făcut, dar eu bine am făcut!

– Dar acolo, de ce ai omorât câinele omului?

– Și acolo am făcut treabă bună! Câinele acela păzea toată gospodăria, dar a doua zi avea să turbeze. Și când trebuia să vină stăpâna să-i dea de mâncare, avea s-o muște și mare scârbă avea să fie la casa omului!

Fiindcă ne-a primit pe noi, mi-a fost milă de ei și am omorât câinele mai înainte, să n-o muște pe stăpână. Și tu zici că rău am făcut, dar eu bine am făcut!

— Dar la cârciumă de ce ai făcut cruce și te-ai închinat?

— Și acolo am făcut treabă bună! În cârciuma aceea veniseră cei mai mari

gospodari din sat: epitropul bisericii, primarul și un mare gospodar. Ei s-au sfătuit să pună mână de la mână și să facă biserica din sat care era părăsită. Atunci când am trecut noi, ei au zis: „Doamne ajută să facem biserica!”

Măcar că erau în cârciumă, eu am văzut că oamenii au vrut să facă treabă bună, am făcut și eu trei metanii și am zis:

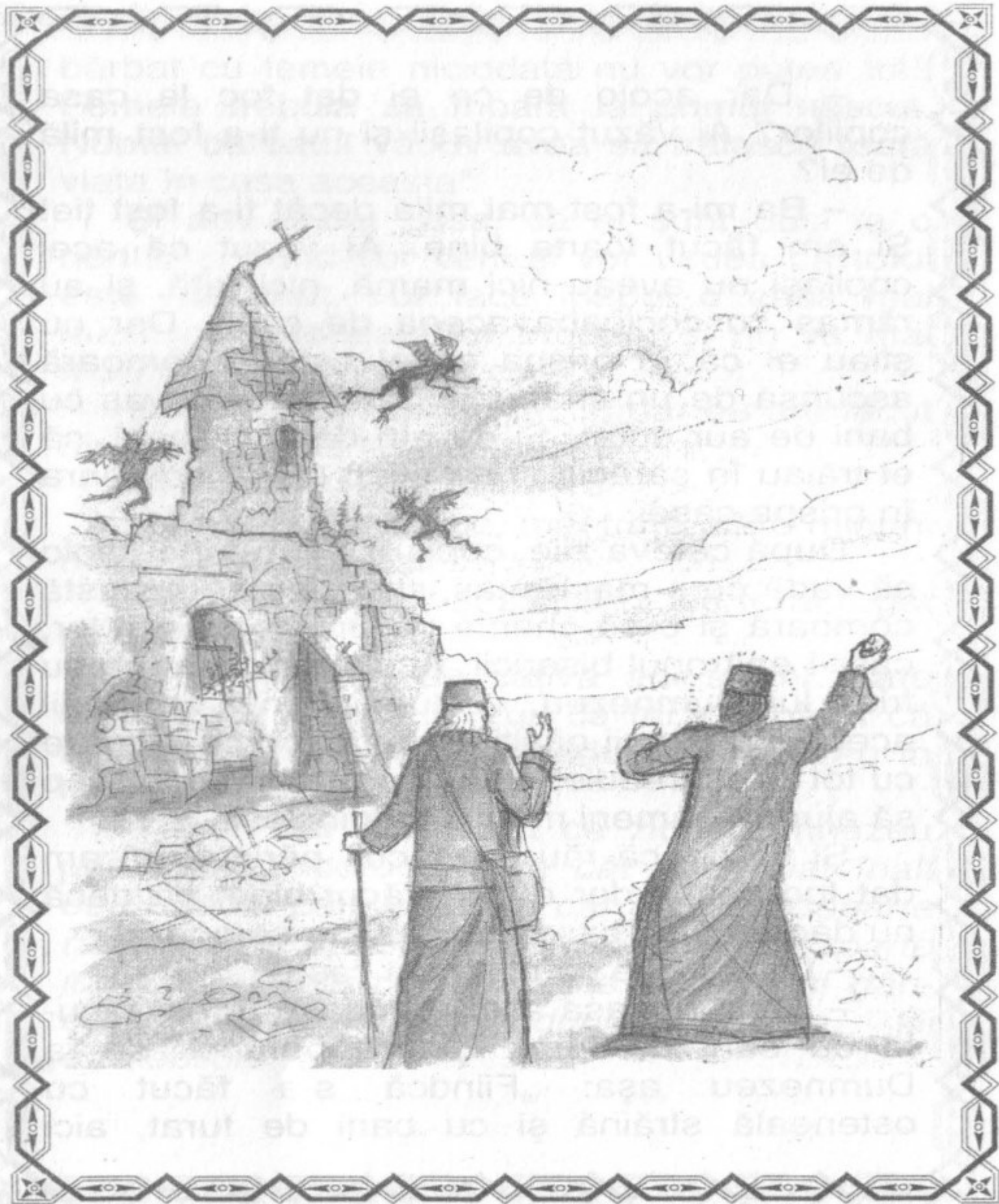
– Doamne, ajută-le să facă biserica!

Și tu zici că rău am făcut, dar eu bine am făcut. Eu nu m-am închinat la cârciumă, m-am închinat lui Dumnezeu, să le ajute celor ce au pus hotărâre să refacă biserica părăsită.

S-a minunat bătrânul, zicând: „Nici aici nu am avut dreptate!”

– Dar acolo, când am ajuns în marginea satului, de ce ai aruncat cu pietre în biserică?

– Aceea era biserica cea pustie! Și biserica fiind pustie, dracii jucau pe Sfânta Masă, pe geamuri, pe biserică și râdeau de pustiirea lăcașului lui Dumnezeu, și mi-a fost ciudă. Și ai văzut că am făcut cruce pe acele pietricele și am început a azvârli în biserică, iar pe diavolii care au fugit de acolo, fiind loviți de pietre, tu nu i-ai văzut! Eu n-am aruncat cu pietre în biserică, ci i-am alungat pe diavolii care erau acolo!

– Dar acolo de ce ai dat foc la casa copiilor? Ai văzut copilașii și nu ți-a fost milă de ei?

– Ba mi-a fost mai milă decât ți-a fost ție! Și am făcut foarte bine. Ai văzut că acei copilași nu aveau nici mamă, nici tată, și au rămas cu cocioaba aceea de casă. Dar nu știau ei că în prispa casei este o comoară ascunsă de un străbunic de-al lor. Un vas cu bani de aur curat. Și eu am dat foc casei, că ei trăiau în sărăcie și nu știau că au comoara în prispa casei.

După câteva zile, copiii vor căuta pe-acolo să vadă ce-a mai rămas, și vor da de această comoară și o să cheme pe un moș de-al lor, care-i epitropul bisericii. Acela, fiind un om cu frica lui Dumnezeu, va lua în grija sa copiii aceia și cu banii găsiți le va face o casă mare cu tot ce le trebuie, o să-i poarte prin școli și o să ajungă oameni mari și credincioși.

Și tu zici că rău am făcut, părinte, că am dat foc casei, dar eu am făcut bine, că dacă nu dădeam foc casei, nu găseau comoara!

– Dar aici de ce-ai stricat casa?

– Părinte, casa asta frumoasă a fost făcută cu bani de furat. Și era poruncit de la Dumnezeu așa: „Fiindcă s-a făcut cu osteneală străină și cu bani de furat, aici

bărbat cu femeie niciodată nu vor putea trăi! Femeia trebuia să moară la primul născut. Numai bărbatul văduv avea să trăiască toată viața în casa aceasta”.

Și am stricat casa, că ei sunt duși la o nuntă, și când vor veni și vor vedea că totul este sfărâmat, vor face înapoi o casă mai mică, cu osteneala lor proprie, și nu va mai muri nevasta la primul copil.

Și tu zici că rău am făcut, dar eu am făcut bine, după voia lui Dumnezeu.

Atunci a întrebat călugărul:

– Să-mi spui tu mie, măi frate, câte minuni mari ai făcut, ce ești tu?

– Dar să-mi spui și sfinția ta, ce te-ai rugat lui Dumnezeu!

– Eu mă rog de câțiva ani să-mi arate Dumnezeu judecățile Lui, că mi s-a părut că multe lucruri nedrepte îngăduie Dumnezeu în lumea asta.

– Da? Dar n-ai auzit ce zice Dumnezeu prin Isaia Proorocul? *Pe cât este mai înalt cerul decât pământul, pe cât este de departe răsăritul de apus, pe atât sunt mai departe judecățile Mele de judecățile voastre și gândurile Mele de gândurile voastre, fiii oamenilor.*

N-ai auzit pe Solomon ce spune? *Pe cele mai grele decât tine nu le ridică și pe cele mai adânci decât tine nu le cerca, ca să nu mori!*

N-ai auzit pe David Proorocul care zice? *Judecățile Domnului sunt adânc mult!*

Cum ai îndrăznit tu, un om, să cerci judecățile lui Dumnezeu, pe care nici arhanghelii, nici heruvimii nu le știu? Dar Dumnezeu n-a vrut să te piardă, că putea să te piardă pentru iscodirea asta, dar, știind ostenele tale, m-a trimis pe mine, părinte, să-ți arăt că judecățile lui Dumnezeu nu sunt ca ale oamenilor.

Vezi câte ai judecat tu de mine? Câte am făcut, ți s-au părut că sunt rele, că sunt ucigaș, că am furat vasul, că am dat foc casei, și câte am făcut. Dar ele au fost toate bune foarte și toate de mare folos s-au făcut. Au fost bune după judecățile lui Dumnezeu, nu după judecățile oamenilor!

Deci, părinte sfinte, să nu mai îndrăznească nimeni din oameni să cerce judecățile lui Dumnezeu, că nici îngerii nu pot ști judecățile Lui!

Dar, fiindcă ești om, Dumnezeu te-a iertat, însă m-a trimis să te înțeleptesc să nu mai îndrăznești să iscodești judecățile Lui, că judecățile lui Dumnezeu sunt adânc mult și nu le poate ști nimeni, nici îngerii din ceruri.

ALT CUVÂNT DESPRE JUDECĂȚILE LUI DUMNEZEU

Un pustnic de lângă cetatea Emesei, din Siria, avea mare dar și lumea avea mare evlavie la el. Însă el se gândea așa: „Doamne, prea bun ești Tu, că văd că la cei răi le merge bine, iar cei buni au necazuri și scârbe. Cum, Doamne, de îngădui Tu așa cu bunătatea Ta cea fără de margini?” Apoi și-a zis: „Am să mă rog lui Dumnezeu să-mi arate cum sunt judecățile Lui”.

Că sunt unii oameni care judecă împotriva proniei, a purtării de grijă a lui Dumnezeu: Cutare este rău, este păcătos, și-i merge bine. Altul este bun, dar copiii sunt răi, femeia este bolnavă, iar el scapă de un necaz și dă peste altul.

Unul este rău și trăiește mult, iar altul este bun și moare devreme. Uite, un creștin este bun, se roagă lui Dumnezeu, postește și numai de scârbe dă, iar altu-i rău, înjură, bea, și pe acela nu-l pedepsește Dumnezeu, cum zice la Proorocul Ieremia: *Doamne, ce este, căci calea celor răi sporește și calea celor dreți totdeauna este în necaz?*

Și din ziua aceea a început să se roage: „Doamne, arată-mi judecățile Tale, ca să nu judec!” Rugându-se el așa, odată a avut nevoie să se ducă la cetatea Emesei. Și rugându-se el, i-a apărut înainte un înger și i-a zis:

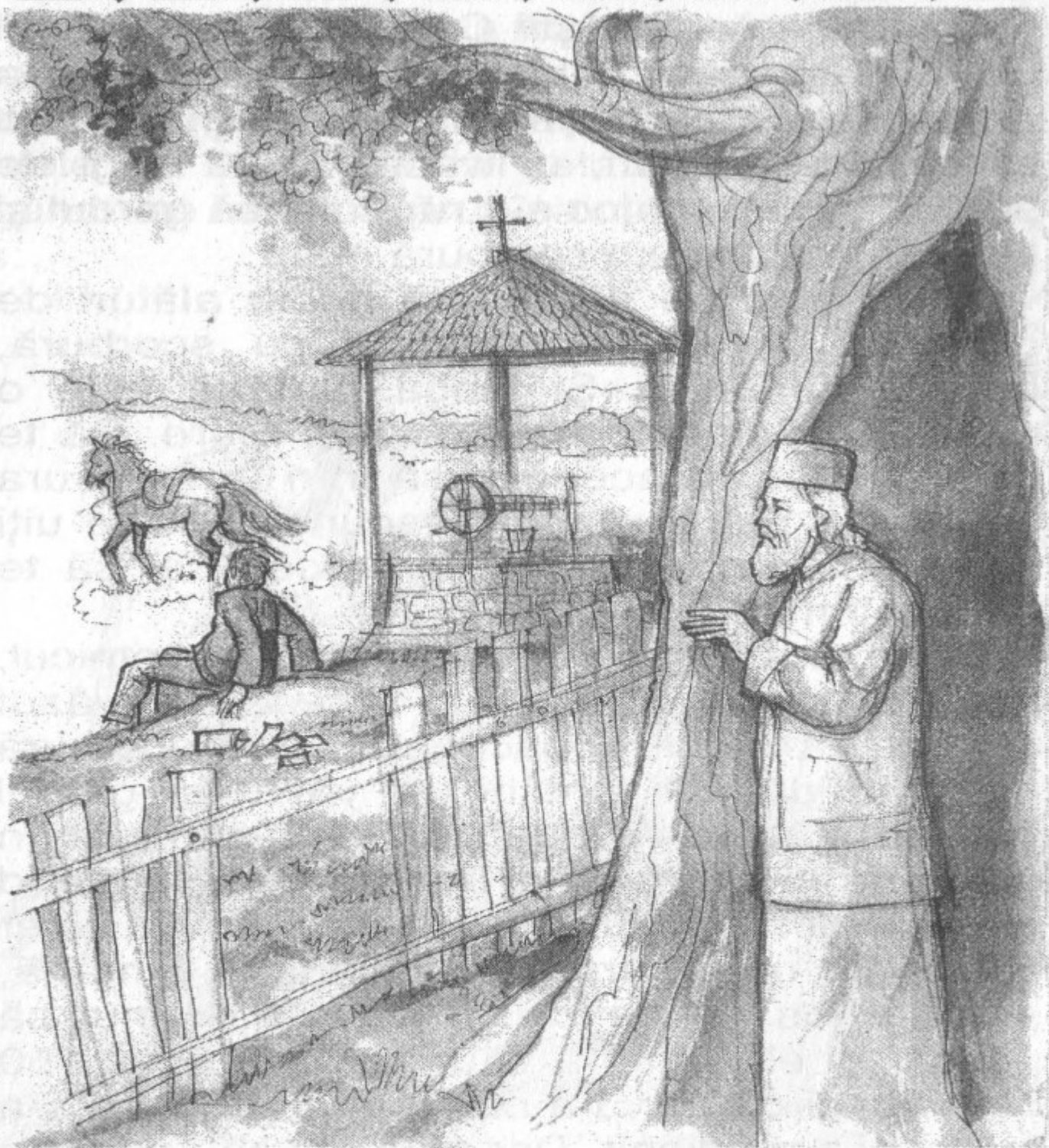
— Părinte, bagă de seamă, te duci la Emesa! Dumnezeu are să-ți arate mari taine,

dar să nu te smintești! Când ajungi la orașul Emesa, să bagi de seamă că în marginea orașului este o grădină mare, înconjurată cu copaci, cu garduri, o livadă. Și să bagi de seamă că într-un loc s-a rupt oleacă gardul și este un copac cu o scorbură mare.

Să bagi de seamă că acolo alături de grădină, unde-i copacul cel cu scorbură, este o fântâniță. Și lângă fântână este o cărare, iar dincolo este drumul mare. Să te duci în grădina aceea și să intri în scorbură copacului. Să stai acolo ascuns și să te uiți spre fântână. Și ce-î vedea acolo, ai să te folosești mult.

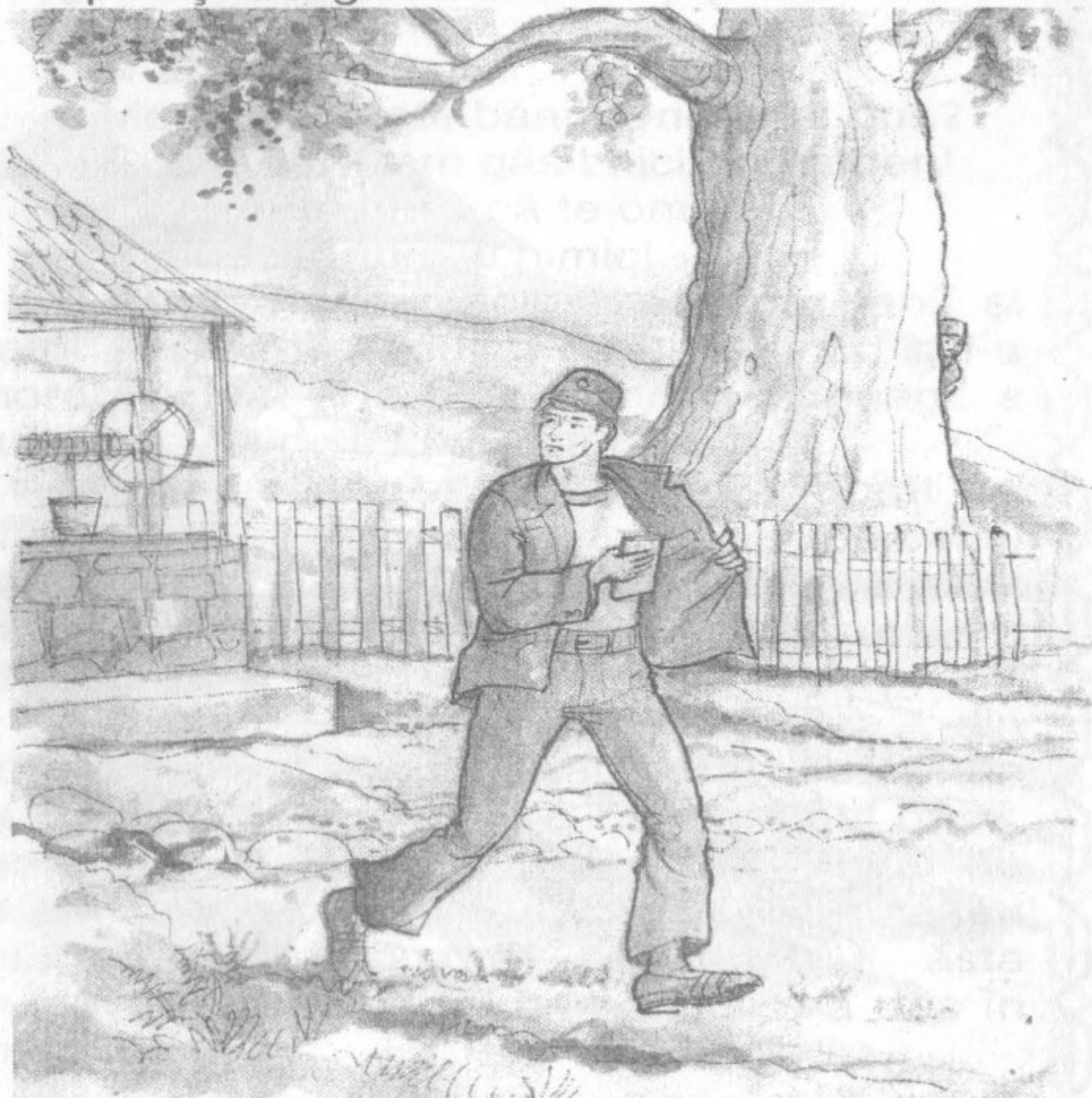
Pe urmă îngerul a dispărut. Pustnicul, când a ajuns la cetatea Emesei, a văzut fântâna, a văzut copacul acela cu scorbură mare în dreptul fântânii, a văzut și gardul unde era rupt. A intrat acolo, s-a băgat în scorbură și se ruga la Dumnezeu. Și, stând el acolo și rugându-se, vede că vine un boier călare pe un cal frumos. A venit la fântână, s-a dat jos de pe cal și i-a dat drumul să pască. Și el a stat, a băut apă și a scos 150 de galbeni de aur. I-a numărat și pe urmă s-a culcat și s-a odihnit. Dar el în loc să-i pună în buzunar, i-a pus alături.

Când s-a trezit el, prima lui grijă a fost calul. Îi dăduse drumul să pască. Calul se depărtase mai încolo, dar păștea.

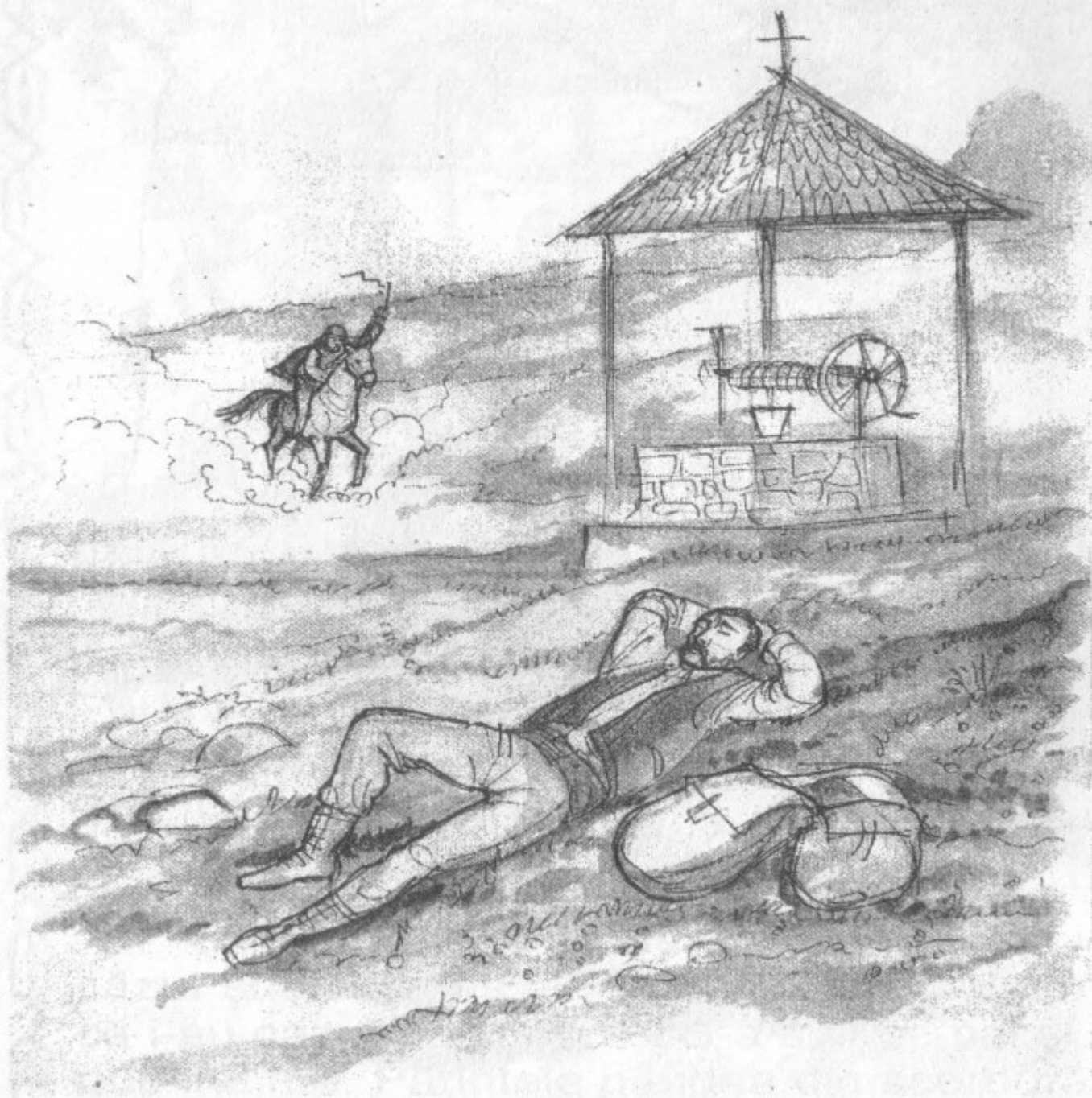

Și el a fugit, a ajuns calul, dar banii i-au căzut și au rămas la fântână. El n-a observat că i-au căzut banii acolo. S-a suit pe cal și s-a dus înainte. Părintele pândea din scorbură.

După ce a plecat boierul, vine un om tânăr. Acesta a făcut cruce, a băut apă și a văzut punga aceea. Și când a văzut că întrînsa e aur, a luat-o și nu s-a mai dus pe cărare, și nici pe drum înapoi, ci s-a dus de-a dreptul și a fugit cu banii.

În urma acestuia care a luat punga și a fugit, vine un bătrân sărac cu doi desagi în spate, cu opinci rupte, haine vechi, obosit. Și a stat acolo, a scos niște pesmeți din desagă și apă din fântână, și a mâncat. Și a mulțumit lui Dumnezeu și pe urmă s-a culcat oleacă.

În timpul acesta boierul și-a dat seama că nu are banii la el, că i-au căzut la fântână, și s-a întors înapoi. Și găsește pe bătrânul ăsta.

— Moșule, n-ai găsit aici o pungă cu galbeni?

— ăsta nu știa nimic:

— N-am găsit nimic.

— Moșule, scoate banii! Unde i-ai pus?

— Cucoane, n-am găsit nici un galben!

— Ei! Scoate banii că te omor!

— Cucoane, nu știu nimic!

Boierul a crezut că a ascuns banii și minte. A scos baltagul și i-a dat în cap și l-a omorât. A luat și a scos toate din desagi, a căutat prin hainele lui și n-a găsit banii.

Dacă a văzut boierul că l-a omorât pe ăsta și nici banii nu i-a găsit, s-a suit pe cal și a plecat dându-și palme și văitându-se că a omorât om nevinovat. Și s-a dus călare bătându-se.

Atunci părintele care pândea din scorbura a zis: „la uite măi, câtă nedreptate s-a făcut la fântâna asta! Cine a pierdut banii, cine i-a găsit și pe cine a omorât? Vai de mine, mare nedreptate a făcut Dumnezeu aici! Boierul a omorât pe bătrânul ăsta nevinovat și celălalt a luat banii și s-a dus în lumea lui”.

Și cum se gândea el așa, a venit din nou îngerul Domnului în chip de tânăr.

– Părinte, părinte, ieși din scorbura asta și hai să stăm de vorbă!

A ieșit părintele și îngerul l-a întrebat:

– Ce ai văzut și cum ți s-a părut?

– Doamne, dar aici la fântâna asta numai nedreptăți a făcut Dumnezeu. Cine a pierdut banii, cine i-a găsit și cine a fost omorât!

– Părinte, mata ai vrut să știi judecățile lui Dumnezeu. Află că la fântâna asta, numai dreptăți a făcut Dumnezeu. Știi dumneata pe boierul acela? El are curți mari. Și știi unde-i curtea lui? Alături cu cel ce-a găsit banii. Și la acela, săracul, într-o noapte i-a murit și mama și soția, și el s-a dus la boier să-i împrumute niște bani. Boierul de mult voia să-i ia grădina lui, că avea o grădină cu pomi roditori, foarte frumoasă, chiar lângă grădina boierului.

Și a venit tânărul acela sărac la el, zicând:

– Cucoane, dă-mi niște bani împrumut să îngrop pe mama și pe soția, că ți-oi prăși la vară, ți-oi cosi, voi secera pe lan.

Și boierul și-a zis: „Acum îi momentul, că-i sărac!”

– Dă-mi livada ta!

— Cucoane, am muncit de mic, am plantat copaci, am răsădit și nu pot să ți-o dau!

— Cât să-ți dau pe livadă?

Dar acela a spus așa:

— Să-mi dai 300 de galbeni, că de nevoie o dau, că n-am cu ce face înmormântarea.

Dar boierul, văzându-l pe acela necăjit, că are doi morți, nu i-a dat mai mult de 150 de galbeni.

— Cucoane, Dumnezeu să facă dreptate. Eu n-am cerut prea mult. Grădina mea face 300 de galbeni.

Și săracul s-a dus plângând acasă, cu 150 de galbeni, pentru că de nevoie a dat grădina. Dar a zis: „Dumnezeu să facă dreptate”.

Și acum Dumnezeu a făcut dreptate. I-a găsit tocmai tânărul acela sărac. 150 de galbeni i-a dat boierul de bunăvoie și 150 i-a uitat la fântână. Dumnezeu a făcut dreptate la fântână, că el când i-a dat numai 150 a zis: „Dumnezeu să facă dreptate cu banii! Nu mi-ai plătit grădina”.

Și iată Dumnezeu cel preadrept i-a întors banii acum la fântână. I-a plătit grădina.

– Bine, la ăsta i-a făcut dreptate. Dar bătrânul care a fost omorât, cu ce era vinovat?

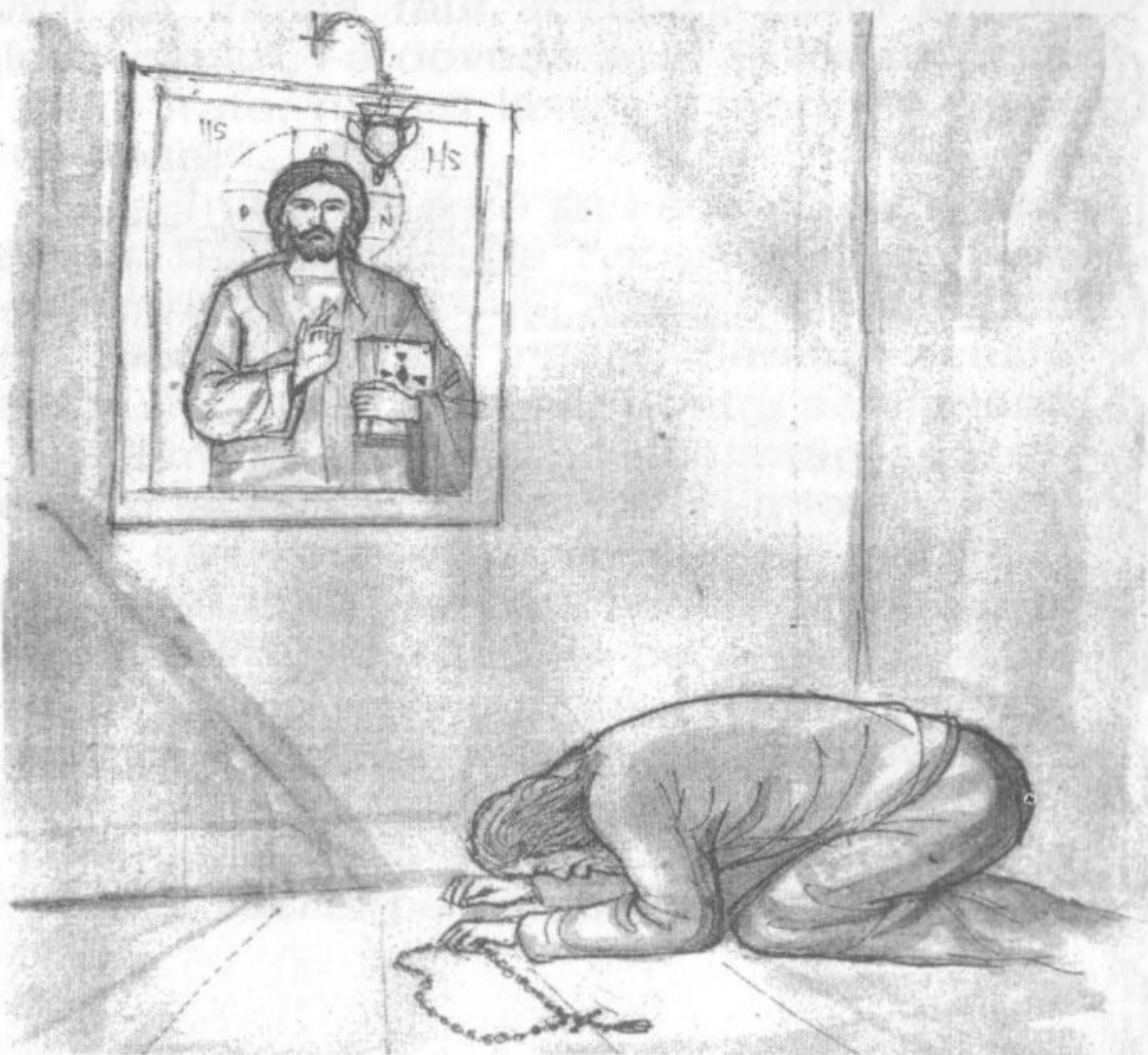
– Ai văzut cum i-a dat cu muchia în cap și l-a omorât? L-a întrebat de bani și bătrânul nu știa nimic. Bătrânul acesta – i-a spus îngerul –, când era tânăr de 25 de ani, era cu carul cu boi pe marginea unui râu. Și un om a vrut să treacă râul acela și, când era la mijlocul râului, l-a dovedit apa. Și tot striga la el: „Măi, frate, nu mă lăsa, că mor! Mă înec, nu mă lăsa!”

Și el în loc să sară să-l scoată pe acela, a dat un bici în boi și a zis: „Așa îți trebuie, cine te-a băgat acolo”. Și acela s-a mai luptat oleacă cu apa și s-a înecat. Săracul acesta avea multe fapte bune, dar pentru acel păcat, că n-a sărit să-l scoată pe acela din apă, se ducea în iad. Și lui Dumnezeu i-a fost milă și a vrut să-i plătească în lumea aceasta, pentru că a avut greșeala aceea din tinerețe, când nu a vrut să-l scoată pe acela din apă. El l-a omorât pe acela că nu l-a scos din apă atunci, și acum l-a omorât pe el nevinovat boierul ăsta. Dumnezeu a făcut foarte bine, că prin moartea asta, îl duce la bucurie și la rai în vecii vecilor pe sărac.

– Dar boierul?

– L-ai văzut pe boier cum se bătea cu palma peste cap? Mai încolo l-a muștrat cugetul că l-a omorât pe bătrân. A întâlnit un om și i-a dat calul de pomană, și a întâlnit altul și i-a dat hainele lui și a luat niște haine vechi și s-a dus la o mănăstire unde s-a făcut călugăr.

Și după 40 de ani cât o să se pocăiască acolo, o să-l ierte Dumnezeu că a omorât un om nevinovat. Și cu ocazia asta și boierul se mărturisește și face canon și se mântuiește.

Și tu ai zis că la fântâna asta s-au făcut trei lucruri nedrepte, dar Dumnezeu a făcut trei lucruri drepte și bune. Că judecățile lui

Dumnezeu nu sunt ajunse de mintea omenească.

Și tu ai judecat ceva, dar judecățile lui Dumnezeu n-au fost ca ale tale, că ele au fost bune foarte! Tu ai zis că rău a făcut și El numai bine a făcut. **Deci de acum înainte să nu mai judeci pe nimeni și orice vei vedea să zici: Doamne, Tu toate le știi! Eu nu cunosc judecățile Tale!**

Așadar să ținem minte din această povestire, că tot ce ni se pare nouă în lumea asta că-i strâmb și rău, de multe ori ne înșelăm! Că nu cunoaștem judecățile lui Dumnezeu cele ascunse și necuprinse.

Nu cerca cele necercate și nu voi să ajungi cele neajunse! Amin.

CUM PUTEM CÂȘTIGA HARUL MÂNTUIIRII?

Harul lui Dumnezeu îl primim de la Botez și îl păstrăm în noi prin Sfintele Taine și prin toate faptele bune. Adică prin post, rugăciune, spovedeanie, împărtășanie, citirea cărților sfinte, priveghere, milostenie, smerenie, nașterea și creșterea copiilor în frica lui Dumnezeu și toate celelalte.

Harul vine de la noi, dar nu-i spărgător de uși. Dumnezeu nu forțează ușa inimii nimănui ca să intre. Ai auzit ce spune la Apocalipsă? *Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, Eu și Tatăl vom veni la el și lăcaș la el vom face ...*

Harul vine numai atunci când îi deschidem noi ușa inimii. El bate la ușă și dacă suntem împietriți și nu ne silim să facem voia Domnului, harul nu vine cu sila. Pentru că Dumnezeu i-a dat omului voie de sine stăpânitoare să primească harul sau nu. Harul nu vine cu sila la noi. Că iată de zice Duhul Sfânt: *De veți vrea și de mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca, iar de nu veți vrea și nu mă veți asculta, sabia vă va mânca; că gura Domnului a grăit acestea* (Isaia 1, 20-21).

Auzi ce spune iarăși Scriptura: Dumnezeu l-a făcut pe om și l-a lăsat în mâna sfatului său. Și iar zice în Psaltire: *Doamne, căci cu arma buneivori ne-ai încununat pe noi. Harul îți dă în gând: "Postește, omule, roagă-te,"*

păzește-ți mintea, fă milostenie, mergi la biserică, lasă și urăște păcatul, spovedește-te curat! Iată ce trebuie să faci”

Harul îți dă în gând. Dacă vrei, îl asculți; dacă nu, Dumnezeu cu sila nu mântuiește pe nimeni. Atunci n-ar mai fi iad și Rai, dacă fapta bună am face-o siliți de puterea lui Dumnezeu, ci toate le face omul de bună voie. Că zice iarăși Duhul Sfânt: *Pe dătătorul de bunăvoie îl iubește Dumnezeu.*

Așa că siliți-vă cu dragostea lui Dumnezeu să faceți ce este bine. Că **după moarte nu mai este pocăință pentru nimeni.** După moarte s-a închis ușa. Tot ce putem, să facem cât mai avem o scânteie de viață, căci după moarte nu mai este lucrare pentru fapta bună. În ce te găsește moartea într-aceea te ia.

Zice la Ecclesiast: *De va cădea lemn înustru, de va cădea lemn în crivăț, unde va cădea, acolo va rămâne.* Iar Sfântul Ioan Gură de Aur tâlcuiește așa: „Când zice proorocul: *De va cădea lemn în crivăț...*, oare de lemne se îngrijește Domnul? Aici de suflet grăiește”. Apoi zice: „Crivățul este nepocăința care l-a apucat și austrul este milostenia și pocăința. **Căci unde va cădea sufletul după moarte, acolo va rămâne...**”. Cum te-a apucat sfârșitul. Că până în minutul cel mai de pe urmă al vieții tale, Mântuitorul, Care S-a răstignit pentru noi, așteaptă împreună cu îngerii din ceruri și cu toți sfinții mântuirea sufletului tău.

Harul vine la noi, dar nu-i spărgător de uși. Dumnezeu nu forțează ușa inimii nimănui ca să intre. Ai auzit ce spune la Apocalipsă? *Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, Eu și Tatăl vom veni la el și lăcaș la el vom face...*

Harul vine numai atunci când îi deschidem noi ușa inimii. El bate la ușă și dacă suntem împietriți și nu ne silim să facem voia Domnului, harul nu vine cu sila. Pentru că Dumnezeu i-a dat omului voie de sine stăpânitoare să primească harul sau nu. Harul nu vine cu sila la noi. Că iată ce zice Duhul Sfânt: *De veți vrea și de mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca; iar de nu veți vrea și nu mă veți asculta, sabia vă va mânca, că gura Domnului a grăit acestea* (Isaia 1, 20-21).

Harul îți dă în gând: „Postește, omule, roagă-te, păzește-ți mintea, fă milostenie, mergi la biserică, lasă și urăște păcatul, spovedește-te curat! Iată ce trebuie să faci”.

Harul îți dă în gând. Dacă vrei, îl asculți; dacă nu, Dumnezeu cu sila nu mântuiește pe nimeni. Atunci n-ar mai fi iad și Rai, dacă fapta bună am face-o siliți de puterea lui Dumnezeu, ci toate le face omul de bună voie. Că zice iarăși Duhul Sfânt: *Pe dătătorul de bunăvoie îl iubeste Dumnezeu.*

